

HZ. ALÎ'NİN TEVAZUU (4)

(...dünden devam)

Kur'ân ahlakı Hz. Alî'nin yaşamında cisimlenmiş, insanların karşısına çıkmıştı. Yüce Allah kullarına tevazuu emrederek:

"Yeryüzünde kabara kabara yürüme. Çünkü sen yeri yırtamaz-sın, boyca da dağlara erişemezsin!" (İsra: 37);

"İnsanlara yanağını bükme (kibirlenerek boynunu bir yana bü-küp yüzünü insanlardan öte çevirme) ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Zira Allah, kendini beğenip övünen kimseyi sevmez. Yürüyüşünde tutumlu ol, (orta yürü, ne çabuk ne de çok yavaş git, öl-çülü hareket et), sesini de kıs. Çünkü seslerin en çirkini eşeklerin sesidir." (Lokman: 18-19)

Tevazu' ve huşû'un zıddı, kibir ve ucb (böbürlenme, kendini be-ğenme)dir. Bunlar ruhu öldüren âfetlerdir.

Kibir, bâtın ve zahir olmak üzere ikiye ayrılır. Bâtın (gizli) kibir, içteki huy(düşünce)dur. Zahir (açık) kibir ise, organlarda görünen eylemlerdir. Davranış ve eylemler, içteki kibrin ürünleri olduğundan asıl kibir, içteki gizli kibirdir.

İnsanın kendisini başkalarından üstün görmesi, kibrin ve ken-dini beğenmenin sonucudur. İbn Abbâs: *"Onların göğüslerinde, hiçbir zaman ulaşamayacakları bir kibir (böbürlenme) vardır."* (M ü'min (Ğâfir): 56

)
âyetindeki kibri, ululuk, bü-yüklük diye tefsir etmiştir.

Kibir, en seçkin insanları dahi helâk eden büyük bir âfettir. Avam şöyle dursun, âbidler ve zâhidlerden dahi çok az kimse kibrin pençesinden kurtulabilir. Kibir insanı Allah'ın gazabına

uğratar ve ebedî saadetten yoksun bırakır. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

"Yeryüzünde haksız olarak böbürleneni, benim âyetlerimden o yana çevireceğim." (A'râf: 146)

"İşte Allah, her zorba kibirlinin kalbini böyle damgalar." (Mü'-min (Ğâfir): 35)

"O, böbürleneni sevmez." (Nahl: 23)

Peygamber (sav) de Rabbinden naklen: *"Büyüklik ridâm, ulu-luk izârımdır. Kim bunlardan birinde benimle ortak olmağa kalkarsa onu cehennemime atarım ve hiç kayırmam."*

(
Müslim, Birr: 136; Ebû Dâvûd, Libâs: 25; İbn Mâce, Zühd: 16; İbn Hanbel, Müsned: 2/248, 376, 414, ...)
demiştir.

Bu âyetlerden ve kudsî hadîsten ayrı olarak kibri kötöleyen çok hadîs vardır. Hz. Peygamber (sav):

"Gönlünde hardal dânesi ağırlı-ğın-ca iman bulunan ateşe girmez." (Müslim, İmân: 148, 149; Ebû Dâvûd, Libâs: 26; Tirmizî, Birr: 61; İbn Mâce, Mukaddime: 9, Zühd: 16; İbn Hanbel, Müsned: 1/399, 412, 416, ...)

,

(devamı yarın..)